

Pressmeddelande

---

5 SEPTEMBER 2002 NR 52

Utveckling i linje med bedömning

Vice riksbankschef Lars Nyberg talade på ett seminarium arrangerat av Nordic Capital i Stockholm under titeln "The Swedish Economy in the fall of 2002". Nyberg kommenterade utvecklingen sedan förra inflationsrapporten och det senaste penningpolitiska beslutet.

"Bilderna som Riksbanken tecknade i den senaste inflationsrapporten i juni av en internationell konjunkturuppgång tycker jag står sig. Orosmolnen över den internationella konjunkturen har dock under sommaren blivit något större och kanske lite mörkare. Jag tänker i första hand på den negativa börsutvecklingen som accentuerades under juni och juli. Samtidigt tror jag det är viktigt att komma ihåg att närmare tre fjärdedelar av nedgången på marknaden sedan toppnoteringen faktiskt skett före sommaren 2002", sade Nyberg.

"Vilka konsekvenser oron på de internationella aktiemarknaderna kommer att få på den internationella konjunkturen återstår att se. Risken finns att konsumtion och investeringar påverkas negativt när hushåll och företag drabbas av sjunkande tillgångsvärden. Det gäller framför allt i USA där börsens utveckling i större utsträckning än i övriga delar av världen anger tonen för den reala ekonomin. Men även där pekar erfarenheterna på att disponibel inkomst och fastighetsvärden påverkar efterfrågan långt mer än utvecklingen på aktiemarknaden. I Europa visar nya siffror att tysk ekonomi befinner sig i en lång uppförsbacke. Hur brant den är återstår att se, men det verkar att dra ut på tiden innan Tyskland passerat backkrönet. Sammantaget är det rimligt att vänta sig att återhämtningen i omvärlden blir svagare och mer utdragen än vi tidigare haft anledning att tro", sade Nyberg.

"I Sverige dominerar intrycket av en trevande men tydligt skönjbar uppgång efter en relativt mild recession. Utvecklingen av produktion och orderingång är positiv inom traditionell skogs- och stålindustri och än mer inom fordons- och maskinindustrin. Till en del skymms detta av utvecklingen inom telekomsektorn, där osäkerheten fortfarande är betydande", fortsatte Nyberg.

"De svenska hushållen har trots oron på de finansiella marknaderna behållit sin positiva framtidstro. Det framgår inte minst om man ser till siffror över detaljhandeln. Bakom hushållens tillförsikt inför framtiden ligger av allt att döma

SVERIGES RIKSBANK

Telefon
08-787 00 00

Telefax
08 - 21 05 31

E-post
registratorn@riksbank.se

Internet
<http://www.riksbank.se>

en fortsatt stark arbetsmarknad, relativt snabbt växande disponibelinkomster och fortsatt stabila eller t.o.m. stigande huspriser”.

”Hushållens framtidstro speglas också i att de snabbt ökat sin upplåning i banker och hypoteksbolag, något som uppmärksammats i media. Det är sant att bankernas utlåning till hushållen ökat mellan 8 och 9 procent per år under ett par år, men ökningstakten har mattats av under senare tid. Ser man på hushållens skulder i förhållande till deras förmögenhet framgår det att vi har långt kvar till de nivåer vi upplevde i slutet av 1980-talet, även när effekterna av raset på aktiemarknaden räknats in. Ser man dessutom till räntekvoten, dvs. kvoten mellan räntebetalningar och disponibel inkomst, blir bilden ännu mindre alarmerande. Hushållen upplever att de har råd med en större skuldbörda när räntorna är lägre”, sade Nyberg.

”Om huspriserna skulle falla kan detta naturligtvis leda till att hushållens skulder i relation till deras tillgångar stiger, vilket i sin tur kan få dem att spara mer och konsumera mindre. Fastighetspriserna i Sverige förefaller dock i allt väsentligt spegla reala faktorer och inte, som under krisen i början av 1990-talet, förväntningar om framtida prisökningar”, fortsatte Nyberg.

”Den ökade hushållsupplåningen innebär idag heller knappast någon risk för stabiliteten i det finansiella systemet. Enbart hushållssektorn utgör sällan något hot mot stabiliteten i bankerna. Riskerna i banksystemet är mer knutna till en kombination av stigande priser på kommersiella fastigheter och snabbt växande företagsutlåning och det ser vi inte idag. Tillväxten av bankernas utlåning till företag har minskat markant hittills i år”, sade Nyberg.

”I inflationsrapporten från i juni bedömdes inflationsutsikterna i stort vara i linje med Riksbankens mål på 2 procent. Direktionen såg vid sammanträdet den 15 augusti inga vägande skäl att ändra på denna bedömning. Ser vi till den senaste utvecklingen steg inflationen mätt med UNDIKX med 2,2 procent i årstakt i juni och 2,4 procent juli. Det är marginellt lägre än vad Riksbanken förutsåg i senaste inflationsrapporten. Riskbilden har naturligtvis under sommaren påverkats i negativ riktning av händelserna på aktiemarknaden och den osäkerhet om den internationella konjunkturbilden som detta skapat. Samtidigt kvarstår, tycker jag, risken för högre inflation p.g.a. ett högt resursutnyttjande i kölvattnet av fortsatta starka sysselsättnings- och tillväxtsiffror. Direktionen beslöt den 15 augusti att lämna styrräntan oförändrad på 4,25 procent. Utformningen av penningpolitiken framöver beror som alltid på den nya information som kommer. Av stort intresse är naturligtvis att följa i vilken utsträckning fallet på aktiemarknaden kan komma att påverka den reala efterfrågan.” avslutade Nyberg.